

LOVÁRI NYELV

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

2013. október 18. 14:00

I. Olvasott szöveg értése

Időtartam: 70 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

**EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA**

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Fontos tudnivalók

- A vizsgázó először figyelmesen olvassa el az adott feladat utasítását, majd nézze meg a *nullával (0) jelölt mintamegoldást!* Az utasítást és a mintamegoldást pontosan követve a megfelelő helyre írja be megoldását! A nem megfelelő helyre és nem egyértelműen leírt, illetőleg nem egyértelműen olvasható megoldásokat a javító tanár az értékelésnél nem veheti figyelembe.
- Ha a vizsgázó ugyanarra a kérdésre egymást kizáró tartalmú megoldásokat ad, azokra nem kap pontot.
- Mivel minden feladat eredeti lovári szöveghez kapcsolódik, előfordulhat, hogy a vizsgázó több szót nem ismer. Az ismeretlen szavak egy részének szövegbeli jelentését a szövegkörnyezetből kikövetkeztetheti, de megértésük nem feltétlenül szükséges a feladat helyes megoldásához. Ezért csak azokat az információkat keresse meg a szövegben, amelyekre a feladat rákérdez!
- Ahol a feladat megoldásához táblázat készült, a vizsgázó kizárólag a táblázatba írja be a megoldását. Csak akkor írjon a szövegbe, ha az utasítás és a mintamegoldás kifejezetten erre utal!
- Ahol a vizsgázónak saját szavaival kell válaszolnia a kérdésekre, ügyeljen arra, hogy válasza a szövegre támaszkodjon, és tömör legyen, de terjedjen ki minden kért információra!
- A vizsgázó az egyes feladatok megoldása után olvassa el még egyszer az egész szöveget úgy, hogy az a megoldásokkal együtt teljes egészet alkosson!
- A vizsgázó módosíthatja a már leírt megoldását. Ebben az esetben egyértelműen húzza át, és jól megkülönböztethetően írja mellé a módosított megoldást, mert csak az így beazonosítható módosítás fogadható el az értékeléskor!
- A vizsgázó a feladatlapra ne írja rá a saját nevét!
- A vizsgázó megválaszthatja a feladatok megoldásának sorrendjét.
- A feladatok megoldásához segédeszköz nem használható.

Jó munkát kívánunk!

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

I. Ginav e hertija thaj de vorba pel pushipe! Jekh (0) aba kerdam!**Le romenge paramichengi luma**

Kanak pala le romenge paramichi vorbisaras, pe angluno than trubul te gindisaras pe kodo, hoj le romenga kulturako fundamentumo na o iskiripe si, te na e vorba. Kade, sar le paramichi sagda kaveren thaj kaverkaj phenen, ande kodo but kotora opre parudyon. Vi kodo but formalindas la paramicha, hoj le romengo drom lungo sas, thaj pe but thema perdal ingerdaslen.

Le paramichenge phenipe sas lengo lyako: virrastashasa, pomanasa, sirbotaresa kethane phirelas kado siklyipe, thaj pe le phare droma, kana le rom nashade sas thaj bokhales, shudrajves lingardine, andar o kalo chachipe kamline nashipe te arakhen ande la fantazijaki luma. Kade paramichi phende mashkar pende, thaj kado vi adyes le romenga kulturako kotor si. Kuch si kado, ke ande le paramichi ashunas le kethane serimata, le niposke pecipiji, so naj tele iskirisardime. Kaver siklyipe sas pe le forura te phenen paramicha: kodo (majphuro) manush, kon kade kerdas vash love, bares godyaver trubundas t'avel, kon intregones mishto pinzharel le manushen, le paramichen, thaj kade zhanel te phenel kodol, hoj vi ande kodi vrama thaj vi pe kodo than kuch t'avel kodo, so phenel.

Le rom na numa le shavorenge phendine paramicha, te na sakoneske. Le terne thaj le phure, le rom thaj le gazhe, jekhhormes trubulas te zhanen te sityon andar kodol. Trubulas, hoj pe le paramichi perdal majdur te den amare tradiciji, amari historija, thaj te zhutin lenca te rakhen amaro than andej luma, kethanes le gazhenca. Kade le paramichi zurajven amari identitashi, ba slugin vi amaro integraciovo. Kethane phanden amen jekhavresa. Le romenge paramichengi logika kaverfalo-j, sar so andej Europa siklyipes: le gindurenge majbut droma si pasha jekhavreste ande kodol. Le figuri butivar opre parudyon, majbut pecimata xamisardyon ande jekh.

Ande kadal paramichi bara zorasa uraven opre la Zhelya, zor lel vi e Baxt thaj e Bibaxt. (Kadal duj figuri le angluno Sunto Devleske phenya si, kathar arakhadyilas o Kham thaj o Shonitiko.) Ba butivar angle aven ande kadal paramichi biuzhe, choxanya, thaj vi o Beng, thaj le fantazijake thaj mitolpecimata, ba pasha kodol vi turcko thaj fantastikusho si kadi paramichaki luma. Kuches vorbisarel pa kodo, sar gindisarel thaj hatyarel amaro nipo.

Trubul, hoj vi ame te grizhinaslen thaj majdur te daslen -, ke amare dulmutane avuciji si kodol!

(Zvoro: www.kethanodrom.hu - kotor; Boldasles: Pató Selam; Perdal iskirisardasles: Lakatos Szilvia)

(0) So si le romenga kulturako fundamento?..... E vorba

(1) Kasko drom sas lungo?.....

(2) So phende mashkar pende?.....

(3) Kon phendas le paramichi?.....

(4) Kaske phende le rom paramicha?.....

(5) Kas huraven opre bara zorasa kadal paramichi?

(6) Sostar trubul te grizhin thaj majdur te den le paramichi?.....

1	2	3	4	5	6	Max.	Elért
						6	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

II. Alosar avri mashkar le duj butya, A vaj B si o lasho! Somnosar!Jekh (0) aba kerdam!

E cini mashinaki biknarica

Punrangles phirdas majdur le dromen, thaj lake cine punre vunete thaj lole kerdyile kathar o shil. Vi laki kretinca aba numa jekh kirpa sas. Ande laki pharradi posoty mashina sas, thaj ande lako vast lengi kutija. Sorro dyes zumadas te bikinel kodol, ba khonyik chi kindas latar chi jekh. Bokhales thaj izdrales kathar o shil, gelas majdur. Kasavo brigaslo sas kade te dikhenla ande baro chorrimeste, hoj kathar kodo vi o jilo pharradyol! Pe lake krece bala ablyolindo jiv astardyilas, ba voj chi gindindas kadalesa. Andar le felyastri ablyolindo fimlape thaj peki papinyanyaki lashi sung shordyilas avri po drom, ke sirbotaro sas, le bersheski paluni ratyi. Chorri shejori sakokanak numa pe kado gindindas. Garadyilas ande jekh uluv, pala jekh kheresko kolco, thaj tela peste cirdas peske nange punre. Kothe inke majzurales shudrajvelas, izdradasla le Devlesko shil, ba chi tromajlas khere te zhal, ke chi bikindas khanchi, chi rodas adyes chi xurde love, thaj kade lako dad marelala. Thaj chi khere naj mishto lake, ande lengi podoski soba vi le ruva vurlyanas kathar o shil. Pe zidongo pharrajipe perdal phurdal e balval, chi zhutil pe kado chi kodo, hoj sulumesa thaj kirpasa pherdine andre le xiva. Aba intregones lasho avlas numa jekh mashina, numa jekh! Avri te cirdelas jekh andar e kutija, phabarelasla, thaj kaj laki para shaj tatyarelas peske vasta! Palunes gindindaspes, thaj phabardas jekh mashina. Kasavo vojakes phabardyilas opre laki para! Fimlali sas thaj tati, sar la memelyaki para, thaj e shejori bukurijasa shuttas opre pe kodi peske vasta. Axtom para sas kodi! E chorri shejori kade hatyardas, sar te beshelas angla shukar xarkuno tatyariko. Kasavo mishto sas te dikhel e jag, kasavo blago sas te tatyol pasha late! Aba vi peske punre avri lungosardas, hoj perdal te phirellen o tatyipe, ba ando kodo minuto avri sutas la jagalyaki para, xasardyilas o xarkuno tatyariko, thaj e shejori kothe beshlas pe shudre zidosko kolco. Angle las jekh kaver mashina, thaj phabardasla. Kothe perdas o nuro po zido, jekh cerra fimlape das, thaj pe kodo than perdal dikhimasko kerdyilas o zido, sar te avlas glazhuno. E cini shejori andre shaj dikhlas andej soba. Bari mesalya tordyilas kothe andre, tele sharavindes parne colosa.

(Zvoro: www.kethanodrom.hu - kotor: Iskirisardasles: Hans Christian Andersen; Boldasles: Pató Selam: Perdal iskirisardasles: Lakatos Szilvia)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

A

(0) *E shejori purangles phirdas le dromen, thaj lake cine punre vuneti thaj lole kerdyile kathar o shil.*

(7) Vi laki coxa numa jekh kirpa sas, thaj ande lesko vast kutija sas.

(8) Kasavo brigaslo sas kade te dikhen la sha ande baro chorrimate.

(9) Sirbotaro sas, thaj peki papinyaki lashi sung shordyilas avri po drom.

(10) E shejori garadyilas pe jekh uluv, pala jekh shkolako kolco.

(11) E shejori chi tromajlas khere te zhal, ke chi bikindas khanchi.

(12) Po zidongo pharrajipe perdal phurdel e balval, chi zhutil pe kado chi kodo, hoj sulumesa thaj kirpasa pherdine andre le xiva.

(13) E shejori bukurijasa shuttas opre pe mashina peske vasta.

(14) Aba vi peske punre avri lungosardas, hoj perdal te phirellen o tatype.

(15) E cini shejori shaj dikhlas andre andej soba, kaj bari mesalya tordyilas.

B

E shejori purangles phirdas le dromen, thaj lake cine punre parne thaj lole kerdyile kathar o tato.

Vi laki kretinca numa jekh kirpa sas, thaj ande lako vast kutija sas.

Kasavo losshalo sas kade te dikhen la sha ande baro chorrimate.

Sirbotaro sas, thaj peki khajnyaki lashi sung shordyilas avri po podo.

E shejori garadyilas pe jekh uluv, pala jekh kheresko kolco.

E shejori chi tromajlas khere te zhal, ke sogodi bikindas.

Po zidongo pharrajipe perdal pekel o kham, chi zhutil pe kado chi kodo, hoj sulumesa thaj kirpasa pherdine andre le xiva.

O shavoro bukurijasa shuttas opre pe mashina peske punre.

Aba vi peske vasta avri lungosardas, hoj perdal te phirellen o shil.

E cini shejori shaj dikhlas andre andej kirchima, kaj bari mesalya pasholas.

0	7	8	9	10	11	12	13	14	15
A									

7	8	9	10	11	12	13	14	15	Max.	Elért
									9	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

III. Ginav e hertija, thaj iskirisar andre, hoj chacho si vaj naj chacho kodo mondato, so ginadan! Jekh (X) aba kerdam!

Interjuvo – O kampanyi

O Ciprian Necula jekh rom si anda Bukaresht, kon na kade dikhel avri sar kaver rom, kas e media kamel andre te sikavel. Ande Themeski Politikaki thaj Guvermentoski Shkola (SNSP) sityilas, maj kaj o Europako Komitato (EBESZ) kerdas butyi. Akanak voj si o sherutno. Si les jekh cego, thaj doktoro avla andar antropologia. Trandathajduj bershengo-j, thaj ande pesko trajosko deshefta bersh chi phendas kodo, hoj voj rom si. „Nas kasavi butyi, sostar shaj phendemas akarkaske, hoj me rom sim. Vi man sas angla istonipe, sar kaver zhenen.”- phenel amenge. Kana deshoxta bershengo kerdyilas opre lelas, hoj chi trubul te lazhalpe, khatar avilas. Akanak aba shefto kerel jekh palestinonesa, soske KCMC si lesko anav. Jekh kacavo programo keren, so le romenge zhutil, hoj pale butyi zhanen te keren.

Sar zhutis le romenge?

O Romano Kher jekh programo kerel, so zor del le romane butyarenghe, hoj kodo te keren, pasha soste majfeder hatyaren ande pengo intergo trajo. Aba chi trubul khanikaske petalo, misto kado bokhajven le sastrara. Ba te ande te iskirisaras len pe jekh kurzushi, atunchi numa kaver traba keren, na kodo sar kinen thaj bikinen. Ande kado programo desh rom si, thaj von kashtesa, rupesa, thaj xarkomosa keren butyi. Vi jekh internetoski rig kerdam lenge, e mesteshukarbutiq.ro, kaj online bikinen penge trabi.

Kaver romenca khetane bashaves....

O Romano ButiQ grupo atunchi rakhlam avri kana o Romano Kher programosa kerdam butyi, hoj nevo drom te rodas le romane bashajipeske. Si ande leste balkani rock, funk, reggae, thaj vi punk. But bashavara manea kheldas angla leste. Trubundas lenge jekh cerra vrama, thaj inke v'akanak shaj hatyaras soski muzika bashadine varikana, de aba lashi muzika dyilaben. Kado jekh nevo shtilushi si, thaj sakon kamen te ashunen les. Manea bashaven, de na romani muzika. O Romano ButiQ neve gilyanca kamen zor te den le purane romane muzikake.

(Zvoro: *www.sosinet.hu* – kotor; Iskirisardasles: *Livia Cimpoeu*; Boldasles: *Forgács Marietta*; Perdal iskirisardasles: *Lakatos Szilvia*)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(X) O Ciprian Necula jekh gazho si andar Bukaresht.

chacho si (1) naj chacho (0)

(16) O rom kerdas jekh cego, thaj doktoro avla andar antropologia.

chacho si (1) naj chacho (0)

(17) Kana deshoxta bershengo kerdyilas opre las, hoj chi trubuj te lazhalpe, kathar avilas.

chacho si (1) naj chacho (0)

(18) Akanak shefto kerel le KCMC-sa, hoj le romenge te zhutisaren, hoj pale butyi te zhanen te keren.

chacho si (1) naj chacho (0)

(19) O Romano Kher jekh programo kerel, so zor del le romane butyarenge.

chacho si (1) naj chacho (0)

(20) Ande programo desh rom si, thaj von kashtesa, rupesa thaj xarkomosa keren butyi.

chacho si (1) naj chacho (0)

(21) Le romane butyarenge kerde vi jekh internetoski rig, kaj online bikinen penge trabi.

chacho si (1) naj chacho (0)

(22) Atunchi rakhle avri o Romano ButiQ Grupo, kana le Romane Khereske programosa kerde butyi, hoj nevo drom te rodel le romane bashajipeske.

chacho si (1) naj chacho (0)

(23) But bashavara manea kheldas angla leste.

chacho si (1) naj chacho (0)

(24) E manea jekh dulmutano shtilushi si, thaj sakon kamen te ashunen les.

chacho si (1) naj chacho (0)

(25) O Romano ButiQ neve gilyanca kamen zor te den le purane romane muzikake!

chacho si (1) naj chacho (0)

<i>X</i>	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
<i>0</i>										

16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	Max.	Elért
										10	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

IV. De adesso le hertijen! Jekh adressosa majbut si kothe sar so trubulas! Somnosar!

- A) O milaj**
- B) Sapeski gilyi**
- C) Romeo thaj Julia**
- D) O francijako manush thaj e nyamcicko shib**
- E) O xer thaj o grast**
- F) O thud**

(26)

Khetane geline po drom, thaj kodo phendas o xer le grasteske:

-Pharo-j mange so ingrav, chi zhanav sogodi korkoro te ingrav, le perdal mandar jekh cerra!

O grast chi kerdas kodo, so manglas lestar o xer.

(Zvoro: www.romanishib.hu; Iskirisardasles: Lev Tolsztoj; Boldasles: Nagy Róbert)

(27)

Jekh ketana xutyildas le rashajes kana anda murmunci avri ushtyadas. Kade o Hercego vladisardas leske ke te phenel avri, ke so zhanel pe kadi butyi. Atunchi o rashaj chachikanes angla sakoneste avri phendas, ke sar pelaspe kadale ternengo kamipe.

(Zvoro: Labodáné Lakatos Szilvia: Klasszikusok lovári nyelven. In.: Gypsy Studies – Cigány Tanulmányok 14. PTE-BTK NTI Romológia és Nevelésszociológia Tanszék, Pécs, 48. rig)

(28)

Chi lav me tut terno rom, si man jekh phral, thaj mudarel tut. Pe kadi shaj zhutisares: ke xuter sapes, mergeshones, thaj kirav les, jaj de tye phraleske! Khere gelas o terno rom, o vadno saga maladas les.

(Zvoro: Glinda, Roma gyermek és ifjúsági magazin. 1. évfolyam, 1. szám. 13. rig)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(29)

Tates pekel o Khamoro, dur si inke e tomna. Lokhes barol opre o dyiv, zelenyol e granyica, shavorale najon inke, dur si inke e shkola. Me ande bar som. Kothe si le bare phabengo kasht.

(Zvoro: Dr. Karsai Ervin: *Romani shib. Cigány nyelv. Anda Romani Kultúra Alapítvány, Medgyesegyháza, 1999. 102. rig*)

(30)

O Wilhelm Grimm, o pinzhardo shibari thaj zhanglimasko, kon but paramichi kidas kethane. Jekhar avilas leste jekh francijako terno manush pe'kh dyes. Von maladyile and'ekh shukar, baro salono, kaj butivar akhardas peste o shibari manushen. Kado studento aba trin bersh ando Nyamcicko Them trajisardas, inke chi jekh vorba chi sityilas nyamcicka. O Grimm pushlas lestar, sostar chi sityilas zhi akanak nyamcicka.

(Zvoro: Hegyi Ildikó: *Lovári/cigány írásbeli feladatok középfokú nyelvvizsgára. Dávid Kiadó, Kaposvár, 2008. 80.rig*)

26	27	28	29	30

26	27	28	29	30	Max.	Elért
					5	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

		maximális pontszám	elért pontszám
I. Olvasott szöveg értése	I. feladat	6	
	II. feladat	9	
	III. feladat	10	
	IV. feladat	5	
VIZSGAPONT ÖSSZESEN		30	

javító tanár

Dátum:

	pontszáma egész számra kerekítve	programba beírt egész pontszám
I. Olvasott szöveg értése		

javító tanár

jegyző

Dátum.....

Dátum.....

Megjegyzések:

1. Ha a vizsgázó a II. írásbeli vizsgarész megoldását elkezdte, akkor ez a táblázat és az aláírási rész üresen marad!
2. Ha a vizsga az I. vizsgarész teljesítése közben megszakad, illetve nem folytatódik a II. vizsgarésszel, akkor ez a táblázat és az aláírási rész kitöltendő!

LOVÁRI NYELV

EMELT SZINTŰ

ÍRÁSBELI VIZSGA

2013. október 18. 14:00

II. Nyelvhelyesség

Időtartam: 50 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

EMBERI ERŐFORRÁSOK

MINISZTERIUMA

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Fontos tudnivalók

- A vizsgázó először figyelmesen olvassa el az adott feladat utasítását, majd nézze meg a *nullával (0) jelölt mintamegoldást!* Az utasítást és a mintamegoldást pontosan követve a megfelelő helyre írja be megoldását! A nem megfelelő helyre és nem egyértelműen leírt, illetőleg nem egyértelműen olvasható megoldásokat a javító tanár az értékelésnél nem veheti figyelembe.
- Ha a vizsgázó ugyanarra a kérdésre egymást kizáró tartalmú megoldásokat ad, azokra nem kap pontot.
- Mivel minden feladat eredeti lovári szöveghez kapcsolódik, előfordulhat, hogy a vizsgázó több szót nem ismer. Az ismeretlen szavak egy részének szövegbeli jelentését a szövegkörnyezetből kikövetkeztetheti, de megértésük nem feltétlenül szükséges a feladat helyes megoldásához. Ezért csak azokat az információkat keresse meg a szövegben, amelyekre a feladat rákérdez!
- Ahol a feladat megoldásához táblázat készült, a vizsgázó kizárólag a táblázatba írja be a megoldását. Csak akkor írjon a szövegbe, ha az utasítás és a mintamegoldás kifejezetten erre utal!
- Ahol a vizsgázónak saját szavaival kell válaszolnia a kérdésekre, ügyeljen arra, hogy válassza a szövegre támaszkodjon, és tömör legyen, de terjedjen ki minden kért információra!
- A vizsgázó az egyes feladatok megoldása után olvassa el még egyszer az egész szöveget úgy, hogy az a megoldásokkal együtt teljes egészet alkosson!
- A vizsgázó módosíthatja a már leírt megoldását. Ebben az esetben egyértelműen húzza át, és jól megkülönböztethetően írja mellé a módosított megoldást, mert csak az így beazonosítható módosítás fogadható el az értékeléskor!
- A vizsgázó a feladatlagra ne írja rá a saját nevét!
- A vizsgázó megválaszthatja a feladatok megoldásának sorrendjét.
- A feladatok megoldásához segédeszköz nem használható.

Jó munkát kívánunk!

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

I. Iskirisar andre le lashe vorbi! Jekh naj lashi kathe! Jekh (0) aba kerdam!

O Fardi thaj le Devleski Dej

(C) **kasht**; (A) te kerav; (B) zuraless; (D) phendas; (E) bari; (F) ando; (G) suntona; (H) muro; (I) tovera; (K) Devleski; (L) thulomas; (M) khere;

O Fardi jokhar shindas o **(0) kasht** pasha o cino len. Atunchi avri xuklas o tover anda lesko vast, thaj andre pelas **(1)** _____ paji.

- Oj! – cipindas opre phagerde vastenca.

- Sar shaj pecisajlas manca kadi **(2)** _____ bibaxt? Akanak so **(3)** _____? So man del te xav, kodo xasardem. Zhutin mange, Devla, te avel palpale muro tover! - kade rovelas beshindos.

Jokhar le Devleski Dej mukhlas pes tele le cherestar. Kothe tordyilas anglal kashtesko manush, thaj pushelasles, so pecisajlas.

- Ahaj, Sunto Dej, **(4)** _____ tover avri xuklas anda muro vast, thaj tele pelas ando paji. Kodolesa xaxadem mura gazha thaj le shavoren but bersh!

Le **(5)** _____ Dej sunusardas le chorre manushes, thaj tele boladyilas ando paji, avri cirdas kothar 'ekh somnakuno tover.

- Dikh, kado tover tyiro-j? – voj kodo phenel, ke naj. Akanak anel opre leske jekh rupuno.

- Haj kado na tyiro-j?

O Fardi avri **(6)** _____ o chachipo, ke naj. Vi po trito tele gelas pala o tover, thaj akanak jekh sastruno cirdas avri.

- Kado-j, muro chacho tover! – opre xuklas, thaj chumidas la **(7)** _____ dako vast, thaj najisardas.

E Sunto Dej ashardas le gazheski patyiv, selduj **(8)** _____ leske das, thaj inke 'ekh gono somnakaj.

- Zuraless patyivalo san! Zha **(9)** _____ pachasa, baxtyasa! Khere sa sogodi phendas, so pesa pecisajlas. Leski romnyi thaj le shavore **(10)** _____ baxtale avile. Lenge nyamura kothe gele lende, thaj sas sakofelo pipo thaj xaben. Kethane kerde 'ekh bolta, anda late von shukares trajisarde pe but-but bersha.

(Zvoro: Hegyi Ildikó: Lovári/cigány írásbeli feladatok középfokú nyelvvizsgára. Dávid Kiadó, Kaposvár, 2008. 13.rig)

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
C										

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Max.	Elért
										10	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

II. Alosar avri mashkar le shtar vorbi, e lashi vorba! Somnosar! Jekh (0) aba kerdam!

Zhi kathar o trajkeripe, zhi kaj o butpajipe

Kathar si o cheri thaj e (0) _____? Sar kerdyilas o kham, shonitiko, thaj le (11) _____, thaj le but butya pe phuv? E Bibla del opre e chachi vorba. Kodo phenel, ke o Del kerdaslen. (12) _____ kenyva pa arakhadyipe pa Biblake pecimatonca sikadyon.

Avri zhanas, ke le Devleske anglune (13) _____ kasave sas, sar o Del chi dichonas. Kadala sas le Andyelura. E phuv pale le manushenge kerdas: Anda kado pe luma andas le Adamos thaj la Eva, thaj andek (14) _____ bar shuttas len. Apol, kaj chi patyajline le (15) _____ vorba, xasarde o biagoresko trajo. Desar o Adam arakhadyilas jekh mija thaj shovshela thaj panzhvardes shov bersh nachilastar zhi kaj o (16) _____ paji. Tela kadi vrama, but nasul manusha trajinas. Ando Rajo le bi dikhenge biuzhe; O Beng thaj leske nasul Andyelura. Pe phuv o Kain thaj but kaver nasul manusha, mashkar lende, kasave kon zuralesas. Sas mashkar lende (17) _____ manusha pe phuv. Abel, Enok, thaj Noe. Sa pa kadala manusha thaj paj butya (18) _____ angluno; kotor shaj ginavas.

Dikh numa e phuv! Sosko shukar si pe late sogodi! Dikh le char thaj le kasht, le (19) _____ thaj le bute pedon!

Sar kerdyilas kadi shukar bar?

De, te dikhas, sar kerdas (20) _____ Del amenge e phuv.

(Zvoro: Choli Daróczi József – Nagy Gusztáv: Mashkar le shiba dukhades. Boldasles: Nagy Gusztáv; Magyar Művelődési Intézet Nemzeti és Etnikai Kisebbségek Osztálya, Budapest, 1994. 71. rig; Perdal iskirisardasles: Lakatos Szilvia)

(0)	A) phuv	B) phuvake	C) phuvaka	D) phuvaki
(11)	A) cherhajengo	B) cherhajesko	C) cherhaja	D) cherhajeski
(12)	A) amaro	B) amari	C) amareske	D) amarenge
(13)	A) manusheski	B) manusheska	C) manushenga	D) manusha
(14)	A) shukar	B) shukaresko	C) shukaren	D) shukarengo
(15)	A) Del	B) Devleski	C) Devla	D) Devlesko
(16)	A) bari	B) bare	C) baro	D) bara
(17)	A) lasho	B) lashe	C) lashi	D) lasha
(18)	A) ande	B) anda	C) andre	D) ando
(19)	A) luludyango	B) luludya	C) luludyako	D) luludyaki
(20)	A) o	B) la	C) le	D) e

0	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
A										

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	Max.	Elért
										10	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

III. Iskirisar perdal le vorbi, save avri lam mashkar le majbut, ande dulmutani vrama! Jekh (0) aba kerdam!

La lavutaraki tajna

Pe kadi ratyi pa kavera butya (0) _____ me tusa. Jekh tajna (21) _____ tuke, pe kadi tajna sama trubuj te les ande tyo trajo. Nashtig phenes khanyikaske chikaj kodi chi avela tut chalado, thaj vi ando chalado feri le shaveske, kon zuraes godyaver trubuj t'avel, - shuttas pe Akardesko phiko pesko pharo vast o phuro rom.

Akardo chi zhanglas te del duma. Ande peske dadeske jakha kasavi bari jag dikhlas so inke na.

- Muro drago dad! Me chi (22) _____ te dav duma, anda kodi ke kade (23) _____ ande mande. Pa dulmutani tajna vorbis so pe mande kames te (24) _____. Phenav kade sar si, jekh cerra (25) _____. Chi zhanav lasho som pe kodi so manges mandar, hoj zhanav te kerav?

- Phendas majdur o phuro rom – pa kodi (26) _____ te vorbisaravma tusa, hoj e lavuta na feri bashadyi, zhanel vi jekh tajna so, ame phure rom kade phenas, godi.

- Akardo chi tromajlas te del chi duma, chi glaso.

- Lavuta, godi?- pushlas palpale Akardo. Pe but butya gindisardomma, de pe kodi, hoj e lavuta e bari romengi tajna (27) _____ chikana chi tromajlomas te (28) _____.

-Trubuj te zhanes, kana amen nashavenas avri trubusardas te gindisaras variso sosa zhanasas te das duma. Lashe lavutara kasave rakhle avri, sosa anda vorba zhanas te das maj dur. Amare gilya anda kodo kasave si. E lavuta na feri anda kasht gatadyol. Sako romeski lavuta amare pecimesko inkrimo. Ande lavutarake sirimi amare ilesa maladam andre amare sirimi. Te (29) _____ tu kadi kija jekh butyi trubuj te zhanes kadi kodi, hoj chikana chi purris tyo nipo. Kaj kado sogodi sityarimo lantu. Kade phedas majdur o phuro rom.

- Kathe-j kado cirdimo. Kana les tyi lavuta ande tyo vas, na bister so phendom tuke.

Trubuj te fogadis vi tu kade (30) _____ tye shavesa.

(Zvoro: www.kethanodrom.hu; Iskirisardasles: Ravasz József; Boldasles: ifj. Rostás Farkas György; Perdal iskirisardasles: Lakatos Szilvia)

(0) – <i>vorbisarov</i>	- <i>vorbisardem/vorbisardom</i>
(21) – phenav	-
(22) – zhanav	-
(23) – patyas	-
(24) – mukhes	-
(25) – darav	-
(26) – kamav	-
(27) – inkrel	-
(28) – gindisarav	-
(29) – dav	-
(30) – keres	-

21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	Max.	Elért
										10	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

IV. Cirde telal thaj iskirisar avri kodi vorba, savi *chi* trubul ando mondato te avel!
Jekh (0) aba kerdam!

Patyivalo Teatrosko Direktoro!

Me aratyi **(0)** (*simas/sas*) tumende ando teatro, thaj kindem **(31)** (mange/amende) jekh somno pe teatrosko khelipe. O khelipe savatune avla.

Kodo pecisardas manca, hoj adyes mure nyamcicka nyamura **(32)** (avilam/avile) mande, thaj vi **(33)** (von/voj) kamen te aven manca ando teatro, ke ashunde pe kado kotor. Misto kodo kamos te mangav **(34)** (lendar/tutar), hoj bikinisar mange inke duj somnura pasha muro than. Mure **(35)** (nyamura/nyamo) chi hatyaren ungrika, anda kado mange trubuj te boldav **(36)** (lake/lenge). Naj bajo, tena naj than pasha mande, jekh-duj **(37)** (skamenenca/skamenenge) palal shaj beshas. Adyes parashtuj si, kade me chi zhanav aba tele te dromarav tumende.

T' aves kasavo **(38)** (lasho/lasha) akharman opre po telefono, hoj zhanes te **(39)** (zhutisaras/zhutisares) vaj nich. (+36/85-123321)

Naisarav tuke **(40)** (tya/tyo) zhutipe!

Ash Devlesa!

Kovács Edit

Peshta, 2008. aprilishi 2.

(„Anda chachikano zvoru kerdo kotor”)

(0)- sas	
(31) -	(36) -
(32) -	(37) -
(33) -	(38) -
(34) -	(39) -
(35) -	(40) -

31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	Max.	Elért
										10	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

		maximális pontszám	elért pontszám
II. Nyelvhelyesség	I. feladat	10	
	II. feladat	10	
	III. feladat	10	
	IV. feladat	10	
Feladatpont összesen		40	
VIZSGAPONT ÖSSZESEN		30	

javító tanár

Dátum:

	pontszáma egész számra kerekítve	programba beírt egész pontszám
I. Olvasott szöveg értése		
II. Nyelvhelyesség		

javító tanár

jegyző

Dátum:

Dátum:

Megjegyzések:

1. Ha a vizsgázó a III. írásbeli vizsgarész megoldását elkezdte, akkor ez a táblázat és az aláírási rész üresen marad!
2. Ha a vizsga a II. vizsgarész teljesítése közben megszakad, illetve nem folytatódik a III. vizsgarésszel, akkor ez a táblázat és az aláírási rész kitöltendő!

LOVÁRI NYELV
EMELT SZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA

2013. október 18. 14:00

III. Hallott szöveg értése

Időtartam: 30 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Fontos tudnivalók

Ande kado kotor nashtig hasnalis alavari!

Lashi butyi dorisaras!

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

I. Angluni butyi

De vorba po pushipe! Jekh (0) aba kerdam!

(0) *So del zurales avral?..... O brishind*

(1) Sode Pitty pelas ande palma?

(2) So kerel e Pitty, hoj chi na chi len sama?

(3) Kon si la lyumaki dromarica?.....

(4) Kon las opre la Pittya andaj marja?

(5) Kaj sas e Pitty urado nuvero?

(6) Soski phuri shaj avel e Pitty?.....

(7) Kon vladosarel la Pittyake?

(8) Kaj kamel tele te ingrel la Pittya?.....

(9) Kaj naj aba kothe e Pitty?

1	2	3	4	5	6	7	8	9	Max.	Elért
									9	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

II. Dujto butyi

Alosar avri mashkar duj butya, A vaj B si o lasho! Somnosar! Jekh (0) aba kerdam!

A

B

(0) E Orsi pala shavora zhal andej ovoda, thaj andej shkola.

E Szilvi pala shavora zhal andej ovoda, thaj andej shkola.

(10) O Laci detehara ingrel le shavoren kana butyi zhal te kerel.

O Laci pala mizmeri ingrel le shavoren kana butyi zhal te kerel.

(11) Jazmin phirel andej ovoda, cine gruposki-j.

Jazmin phirel andej ovoda, bare gruposki-j.

(12) Le sityara dyila sityaren pej nyamcicko shib kade sikaven andre e kaver kultura.

Le sityara dyila sityaren pej romani shib kade sikaven andre e kaver kultura.

(13) Zoltan ando shtarto klasso phirel.

Zoltan ando shovto klasso phirel.

(14) Ande Zoltanesko klasso bish zhene si.

Ande Zoltanesko klasso tranda zhene si.

(15) O Zoltan but sityol khere ke o iskiripe jekh cerra pharo-j leske.

O Zoltan but sityol andej shkola ke o iskiripe jekh cerra pharo-j leske.

(16) E Anna korkori zhal khere ke aba bari shej si.

E Anna chi zhal korkori khere, ke aba bari shej si.

(17) E Anna sastyarica kamel te avel.

E Anna shibaki sityarica kamel te avel.

(18) E Anna shukares vorbisarel pe francijaki, anglickanyi thaj romani shib.

E Anna shukares vorbisarel pe ungriko, rusicko thaj romani shib.

0	10	11	12	13	14	15	16	17	18
A									

10	11	12	13	14	15	16	17	18	Max.	Elért
									9	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

III. Trito butyi**Savo si o chacho, savo si o naj chacho? Somnosar! Jekh (X) aba kerdam!**

Savo chacho si: 1

Savo naj chacho: 0

(X) Le mulengo dyes le romende baro sirbato si.**chacho si (1) naj chacho (0)****(19)** Kodol rom, kon inkren le lyakura, baro patyiv den le mulenge, von zhi adyes keren virrastashi.

chacho si (1) naj chacho (0)

(20) Le mules ande leske legmajchorre gada uraven, thaj shon leske kothe leske skumpe dyelura.

chacho si (1) naj chacho (0)

(21) Bashen le muleske legmajskumpe bashajimata, thaj phenen paramichi pala lesko trajo.

chacho si (1) naj chacho (0)

(22) Numa shukarimata vorbin pala mulesko mishtyipe thaj godyaveripe.

chacho si (1) naj chacho (0)

(23) Le terne shaven thaj shejan le barvale ando glazhuno koporshovo praxontar, ande le abaveske gada.

chacho si (1) naj chacho (0)

(24) Le muleske khare, inke butaig shon kaj e mesalya, tejari, roj thaj pohari.

chacho si (1) naj chacho (0)

(25) Le rom zurales daran kathar le mulesko biuzho, thaj baro patyiv den kodoles.

chacho si (1) naj chacho (0)

(26) Le rom kade gindisaren, hoj o dyi inke pe efa kurke perdal phirel mashkar lende.

chacho si (1) naj chacho (0)

(27) Chi sharaven tele le glindi, so shaj vudar si le muleske dyiske.

chacho si (1) naj chacho (0)

(28) Le rom chi azban pedura, ke shaj, hoj ande kodol si le mulesko dyi.

chacho si (1) naj chacho (0)

<i>X</i>	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
<i>I</i>										

19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	Max.	Elért
										10	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

		maximális pontszám	elért pontszám
III. Hallott szöveg értése	I. feladat	9	
	II. feladat	9	
	III. feladat	10	
Feladatpont összesen		28	
VIZSGAPONT ÖSSZESEN		30	

javító tanár

Dátum:

	pontszáma egész számra kerekítve	programba beírt egész pontszám
I. Olvasott szöveg értése		
II. Nyelvhelyesség		
III. Hallott szöveg értése		

javító tanár

jegyző

Dátum:

Dátum:

Megjegyzések:

1. Ha a vizsgázó a IV. írásbeli vizsgarész megoldását elkezdte, akkor ez a táblázat és az aláírási rész üresen marad!
2. Ha a vizsga a III. vizsgarész teljesítése közben megszakad, illetve nem folytatódik a IV. vizsgarésszel, akkor ez a táblázat és az aláírási rész kitöltendő!

LOVÁRI NYELV

EMELT SZINTŰ

ÍRÁSBELI VIZSGA

2013. október 18. 14:00

IV. Íráskészség

Időtartam: 90 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

EMBERI ERŐFORRÁSOK

MINISZTERIUMA

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Fontos tudnivalók

- A vizsgázó először figyelmesen olvassa el az adott feladat utasítását, irányító szempontjait, és csak azután lásson a feladat megoldásához!
- Ajánlatos piszkozatot írni, de időt kell hagyni a tisztázat leírására is. Természetesen a piszkozat is csak lovári nyelven készülhet. A tisztázat leírása után a piszkozatot egyértelműen és teljes terjedelmében át kell húzni. Az értékelés *kizárólag a tisztázat* alapján történik. Ha a vizsgázó nem írt piszkozatot, akkor természetesen az tekintendő tisztázatnak, amit leírt.
- A feladat kidolgozásakor a vizsgázó törekedjen a megadott kommunikációs cél elérésére, és érintsen minden irányító szempontot! Ügyeljen a minimális terjedelem elérésére, de ne haladja meg jelentősen a maximális terjedelmet sem!
- Szótárt csak végső esetben használjon, igyekezzon saját aktív szókincsére támaszkodni! Felhasználhatja az irányító szempontokban megjelenő kifejezéseket is.
- A fölösleges szótárhasználat sok időt vesz el, és megnöveli a tévedés lehetőségét.
- A feladatlagra a megoldásokon kívül más információt (pl. saját név) nem szabad írni.
- A vizsgázó megválaszthatja a feladatok megoldásának sorrendjét.
- **A feladatok megoldásához nyomtatott szótár használható.**

Jó munkát kívánunk!

[illegible]

I. Iskirisar lil!

**Inker andre le lileski formula (anav, data, na tyiro chacho anav hasnalisar ando lil)!
(Iskirisar 120-150 vorbi)**

Pe gavesko kidipe ashunde pa kodo plano, hoj pel gavesko agor hipermarketo keravenas. Le Polgarmeshtereski Oficija mangel le gaveske manushen, hoj te phenen penge gindura ande kado pushipe. Tela telune gindura iskirisar lil kaj e Oficija, hoj tu so gindisares thaj sostar zhutisares majfeder la cina bolta, hoj te na phandavel andre, opre te ashol:

- Le gaveske manushenge kinipesko pinzharipe (sako dyeseske dyelura /trubujipe).
- Biphares zhas ande gaveski bolta (phujatar, biciglasa).
- Personalno kontakto le manushenca (majfeder zhanes, hoj so trubuj le manushenge).
- Misto hipermaketo majbut vurdona phirenas ando gav (droma, melyarel o krujalipe).

[illegible]

[illegible]

II. Alosar avri mashkar lende jekh, thaj iskirisar lil! (Iskirisar 200-250 vorbi)

A

Shportosko klubo

Ando forosko/gavesko zhurnalo ginasardan jekh neviqe, hoj pasha shkola shportosko klubo puterdas peske vudara. Iskirisar e-mailo tyire amaleske/ tyira amalicake, hoj te zhan khetane kothe:

- Andar majbut shportura shaj alosares: futbali, torna, vasteski lobda, nashipe, najipe.
- Zurales sasto si o shporto thaj lasho trupo avla le manushes thaj zhutisarel, hoj te inkres tyiri zor!
- Shaj aven tumen neve amala, thaj shaj hatyaren tume kothe mishto.
- Thanesko thaj dyeseko leznipe si.
- Savo shporto alosaresas thaj sostar?

B

Pe soste si lasha o interneto

Ginadan ando blogo, hoj pe soste si lasha o interneto. Vi tu iskirisares andre, hoj tu so gindisares pe kadi tema:

- So gindisares pe kodo, hoj sar paruvet avri o interneto le manushenge kontaktura thaj sosa avena maj kaver le manusha kathar o interneto!
- Sostar si nasul but vrama te hasnalisares o interneto?
- Shaj kiden tele po interneto filmura, muzika?
- So gindisares pe kasavo „kheresko mozivo”?

Iskirisar kathe, hoj savo alosardan A vaj B!

11

This image shows a full page of handwriting practice paper. It features multiple sets of horizontal dashed lines spaced evenly down the page, providing a guide for letter height and placement. The background is plain white, and there are no margins or additional markings.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Feladat	Értékelési szempont	maximális pontszám	elért pontszám
I.	A feladat teljesítése és a szöveg hosszúsága	4	
	Érthetőség, nyelvi megformálás	5	
	Íráskép	1	
	I. feladat összesen	10	
II.	A feladat teljesítése, a megadott szempontok követése	5	
	Hangnem, az olvasóban keltett benyomás	2	
	Szövegalkotás	4	
	Szókincs, kifejezőmód	4	
	Nyelvhelyesség, helyesírás	4	
	Íráskép	1	
	II. feladat összesen	20	
VIZSGAPONT ÖSSZESEN		30	

javító tanár

Dátum:

	pontszáma egész számra kerekítve	programba beírt egész pontszám
I. Olvasott szöveg értése		
II. Nyelvhelyesség		
III. Hallott szöveg értése		
IV. Íráskészség		

javító tanár

jegyző

Dátum:

Dátum: